*ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸೋಮನಹಳ್ಳಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕಗ್ಗಲಿಪುರಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ಕಗ್ಗಲೀಪುರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲೈನ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಬರುವ financial yearನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈನಿಗೆ ಎಂದಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಅಂದಾಜಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರೇಕೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Average return ಕೇಳಿದ್ದಿರಿ, ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ; 2·7 per cent. But as it is, that is not the basis on which it is worked; we are working on the cost per H.P. We gave the reply you wanted.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—19. For supply of power to 19 sets at Kaggalipur and Karalu, estimates have been prepared. Another scheme for supply of power to 10 G.P. Sets at Heggundi and Harohalli has been sanctioned.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—Will the Government expedite sanction of electricity to Kaggalipura and Karalu?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

Underground Water for agricultural operations.

Q.—543. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta and Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to their notice that the agricultural operations are increasing year by year in the State on the strength of using the underground water;

(*b*) whether they have employed the experts to render their scientific suggestions in the matter of lifting the underground water; if not, whether it is not essential to employ such persons?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) (*i*) Yes.

(*ii*) Does not arise in view of reply to clause (*i*).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—(ಬಿ) ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "ಹೌದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವರು ಯಾರು? ಇವರು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ? ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have got a special superintendent for I. P. sets. As a matter of fact, we are only dealing with surface wells and not the deep bore wells. Our information, so far as we have here, is that it has not been successful to have deep bore wells here.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅವರು ಬರೀ electricity sanction ಮಾಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As I said, regarding bore wells, quite a large amount of work has been done by our Public Works Department and the results have not been encouraging and so, we are only helping people in other ways, that is, supplying and giving information about electric supply, etc. So far as deep bore wells are concerned, nobody is now working.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—Surface wellಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಯಾರು ಸಲಹೆಕೊಡುತ್ತಾರೆ? Technical people ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಎಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೋಡಿದರೆ water table ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not think it is necessary. Water divining is done very well by Voddars. We do not have anybody right now and we do not have that information.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಹಾಗೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ water table ಬಹಳ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ನೀರು ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನೀರು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—Open wellsನಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತಾ ಬರುವುದರಿಂದ open wellsಗಳಲ್ಲಿ bore wellsಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು 50—100 ಅಡಿ ಕೆಳಗಿರುವ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—These bore wells are successful in a few areas, for instance, in Chitaldrug Town. But in other places where huge bore wells have

(Dr. R. Nagan Gowda.)

been put, they are not successful. With regard to the question of putting bore wells inside surface wells, it is not possible because the machinery would not go into the surface wells. But it is easy to put them by the side of the existing surface wells.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ —ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ bore well ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I had those things examined once with the help of the Chief Engineer here and I have found out that it is not very hopeful here. These deep bore wells for irrigation purposes were not as good a success. I wish it were a success.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ Experiment ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

Dr. R. NAGAN GOWDA—I have not got a list now. I will give it later on.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಮಾಡಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಏನು success ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ Tank-bedನಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Tank-bedಗಳಿಂದ ಭಾವಿ ತೆಗೆದರೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಅಂತಹ ಕಡೆ bore wells ತೆಗೆದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—This question relates to water divining.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಸೋನೇ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕರೆಸುತ್ತೀರಾ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not think it has been proved beyond doubt that this water divining has been so successful as all that. Really the best method of finding out water is by putting in deep bore wells and the experience we have had in Mysore had not been very encouraging. We have got a lot of results. If the Hon'ble Member wants, I can place them at his disposal.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ river valley projectಗಳು ಯಾವುವು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Of course.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—Sub-soil waterನ್ನು tap ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have been corresponding with Government of India to help us with a few deep bore well sets so that we can proceed and continue to find out if they are useful anywhere in this area.

T.-Narasipur Silk Filature (Recovery of loans due.)

Q.—421. Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the total debt amount inclusive of interest due to Government from M/s T.-Narasipur Silk Filatures, Ltd.;

(*b*) since how long this loan amount is pending;

(*c*) whether the said Company have submitted any proposal expressing their willingness to sell the concern to the Government towards the adjustment of the loan amount?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

			Rs.	a.	p.
(*a*) Rs. 13,95,707 4 11	1.	Loan towards capital expenditure exclusive of interest under Silk Filature Expansion Scheme.	80,204	0	0
	2.	Government Loan ...	10,75,000	0	0
		Interest ...	1,87,531	8	5
	3.	Advance against Security	52,971	12	6

(*b*) 1 Rs. 80,204 from 1st October 1947.
2 Rs. 75,000 since 14 years.
3 Rs. 10,00,000 since 7 years.

(*c*) They have submitted unsatisfactory proposals.